Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2022

Course	:	**FYBA**	**Date**	:	**03/02/2022**
Subject Code	:	**SKTS-02**	**Time**	:	**10:00am to 12:00pm**
Subject Name	:	**Subsidary Paper - 02 (Sanskrit - સંસ્કૃત નાટ્ય, સ્તોત્ર અને મુક્તક કાવ્યો)**	**Duration**	:	**2 Hours**
			Max. Marks	:	**50**

પ્રશ્ન:1 (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બેનું ભાષાંતર કરો : **(06)**

१. मही पादाघाताद् व्रजति सहसा संशयपदं
पदं विष्णोर्भ्राम्यद् भुजपरिधरुग्णग्रहगणम् ।
मुहुर्द्यौर्यौस्थ्यं यात्यनिभृतजटा तडिततटा
जगद्रक्षायै त्वं नटसि ननु वामैव विभुता ॥

२. निधानं धर्माणां किमपि च विधानं नवमुदां
प्रधानं तीर्थनाममलपरिधानं त्रिजगतः ।
समाधानं बुद्धेरथ खलु तिरोधानमधियां
श्रियामाधानं नः परिहरतु पापं तव वपुः ॥

३. जाड्यं धियो हरति सिंचति वाचि सत्यं
मानोन्नतिं दिशति पापमपाकरोति ।
चेतः प्रसादयति दिक्षु तनोति कीर्तिं
सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम् ॥

४. नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय भस्माङ्गरागाय महेश्वराय ।
नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय तस्मै नकाराय नमः शिवाय ॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો. **(04)**

१. विवेकभ्रष्टानां भवति विनिपातः शतमुखम् ।
२. न्यायात् पथः प्रविचलन्ति पदं न धीराः ।
३. मोहादापद्यते मुत्युः सत्येनापद्यतेऽमृतम् ।
४. सन्तः स्वयं परहितेषु कृताभियोगाः ।

પ્રશ્ન:2 *મહાકવિ ભાસનું જીવન, સમય અને કવન વિશે પરિચય આપો.* **(10)**

અથવા

કાલિદાસ વિશેની કિંવદન્તીઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન:3 *'મૃચ્છકટિક'નું શીર્ષક સમજાવી તેનું કથાવસ્તુ વર્ણવો.* **(10)**

અથવા

ભવભૂતિનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:4 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. **(10)**

1. *રત્નાવલી કૃતિનો પરિચય*
2. *ઉત્તરરામચરિતનો કથાસાર*
3. *મૂળશંકર યાજ્ઞિકનો જીવન પરિચય*
4. ***'શ્રીકૃષ્ણચન્દ્રભ્યુદયમ્'** નો પરિચય*

પ્રશ્ન:5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈપણ પાંચ) **(10)**

1. *'સ્તોત્ર' એટલે શું ? સમજાવો.*
2. *કવિ ભર્તૃહરિના શતક કાવ્યો જણાવો.*
3. ***'लज्जामन्थरतारकेण'** અને **'सोत्कण्ठम्'** આ બંને પદોનો સમાસ વિગ્રહ કરી સમાસ ઓળખાવો.*
4. ***यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते .....** આ શ્લોક પૂર્તિ કરો.*
5. *શ્રીહર્ષના ગ્રંથો જણાવો.*
6. *જનકરાય દવે રચિત નાટકો જણાવો.*
7. *'રવાજીરાજકીર્તિ વિલાસ' ગ્રંથ કોણે રચ્યો ? શા માટે ?*
8. *'માલતીમાધવ' નાટકની બે પ્રેમકથાઓ કઈ છે ?*
9. ***'कमलम्'** શબ્દના બે સમાનાર્થી શબ્દો જણાવો.*
10. *રાજશેખર પ્રમાણે મુક્તકના પ્રકારો કેટલા છે ? કયા કયા ? નામ લખો.*